

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 39. Qui arrhas constituere & promittere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

propriis concedere eas possunt in qualibet quantitate. Castrop. *loc. cit. d. 4. num. 1.* Sanch. *L. 6. d. 29. num. 18.* Gutt. *c. 19. num. 25.* ex bonis verò donantis, neque ab ipso donante, neque ab alio constitui posse has arrhas ultra decimam partem bonorum donantis spectato Jure Regis Hispaniæ, ait Castrop. *loc. cit.* in re autem communi nullam factam restrictionem in hac arrharum constitutione.

2. Resp. ad secundum primò: Arrhæ hæ constitui possunt ex bonis, quæ donans tempore donationis, vel promissionis arrharum habet, & non ex iis, quæ postmodum habiturus est. Sanch. *l. c. num. 6.* Gutt. *l. c. num. 18.* Castrop. *l. c. num. 2.* Unde si tempore promissionis nulla habeat bona, tamen si ea habeat postmodum, nulla est promissio, & ad nihil tenetur; quia non ex futuro eventu, sed ex præsentate regulanda est promissio; promittit enim arrhas ex suis bonis, bona autem futura non sunt, sed erunt AA. iidem. Neque obstat *l. fin. c. quæ res pignori.* ubi sub hypotheca bonorum non solum præsentia, sed & futura intelliguntur. Id siquidem est speciale in hypotheca; eò quòd ex comprehensione futurorum bonorum non extendatur obligatio (sicut in præsentati casu contingeret) sed obligationis securitas, Sanch. *num. 7.* Castrop. *loc. cit.* Quòd si tamen expressè non solum de præsentibus, sed & de futuris (uti facere potest. Castrop. *loc. cit.* promitteret arrhas, donatarius poterit eligere tempus, in quo fiat bonorum computatio, dum fortè alicubi lex vel mos est, ut non excedant arrhæ decimam aliamve certam partem bonorum. Sanch. *num. 5.* Castrop. *loc. cit. num. 2.*

3. Resp. ad secundum secundò: Bona tradentis, vel promittentis arrhas sunt, quæ remanent deducto ære alieno; quia quæ aliis debentur, nostra censeri non debent, & bona appellatione naturali alicujus sunt, quæ supersunt deducto ære alieno. *L. Subsignatum. ff. de V. S. Sanch. nu. 11. & 12.* Gutt. *q. 9. pract. q. 42.* Castrop. *l. c.* & in contractibus sumuntur bona appellatione naturali. Rebuff. *in l. bonorum appellatione. ff. de V. O.* bona verò, quæ verè aliena sunt, & alteri debita, tamen si ut propria bona etiam fide possideantur, computari non debent; eò quòd, quod alteri debetur, non est propriè suum, sed alienum, etsi ob ignorantiam proprium esse credatur; ergo computandum non est in bonis tuis maximè in tibi præjudicantibus, quales sunt promissiones, & obligationes, etsi de cætero in favorabilibus, & ad effectus civiles, v. g. ad actionem, & exceptionem, ad præscriptionem, ad possidendum officium, quod ex instituto vel lege cavetur, ut nemo possidere possit, qui non habet v. g. in bonis suis mille, censentur propria. Ita tenent Castrop. *loc. cit. num. 4.* Sanch. *L. 6. d. 30. num. 2.* Gutt. *de matrim. l. c. nu. 27.* contra Molin. *de just. Tom. 2. tr. 2. d. 431.* & alios plures apud Castrop. *num. 3.* quibus non favet *l. cit. bonorum.* cum in ea non dicatur, bona nostra esse, quæ bona fide possidemus, sed in bonis nostris spectari quòd minus est, ad quem effectum sufficit bona fides. Neque illud, quod afferunt de præsentato à possidente bona fide jus patronatus, qui non removetur, tamen postmodum præsentator à possessione, & jure patronatus removeatur; quia in præsentatione non attenditur proprietates, sed possessio juris patronatus, cum sit veluti fructus, qui debetur bonæ fidei possessori. E contra inter hæc bona computari debent bona, quæ tibi debentur, & ad quæ recuperanda habes

actionem; quia moraliter tua sunt, *cit. l. bonorum.* Sanch. *nu. 13.* Gutt. *cit. n. 17.* item officia, v. g. tabellionatus, dum vendibilia sunt, uti & alia vendibilia, dum enim vendi, & pretio æstimari possunt, sunt habenda in parte bonorum. AA. iidem.

4. Resp. ad secundum tertio: Possè quoque has arrhas constitui in feudo cum consensu Domini directi, vel etiam sine illo, dum feudum est hæreditarium. Krimer. *cit. num. 1711.* citato Haunold. *Tom. 1. de just. tr. 4. num. 330.* qualiter verò, dum constituitur à possessione majoratus, spectandus non sit valor majoratus, sed fructus, vide apud Castrop. *l. c. nu. 6.*

5. Resp. ad secundum quarto: Arrhæ hæ promissæ à marito habente filios ex priore thoro, vel etiam his cessantibus, alios ascendentes legitimos, num extrahendæ sint arrhæ promissæ, uti & alia debita ex communi corpore hæreditatis, an verò solum ex ea parte hæreditatis, de qua liberè disponere potest, non conveniunt AA. prius affirmant aliqui; eò quòd arrharum constitutio non sit gratuita, & liberalis donatio, sed remuneratoria; donatio autem remuneratoria, utpote debita ex honestate, extrahenda ex cumulo hæreditatis. Negat è contra Castrop. *l. c. n. 7.* citatis Spino *in speculo testam. gl. 18. nu. 94.* Sanch. *L. 6. d. 38. num. 15.* Gutt. *cit. c. 19. n. 39.* eò quòd cum nullo jure attingatur sponfus arrhas sponsæ assignare, & tamen hæc assignatio sit aliquo modo remuneratoria, sit tamen voluntaria, æquum non sit propterea legitimum filiorum aut ascendentium, quæ ex rigore justitiæ debetur, minuire. Secus tamen, ut iidem AA. esse, seu ex toto cumulo hæreditatis arrhæ extrahendæ, ubi tempore, quo arrhæ promissæ, nulli fuerunt ascendentes aut descendentes, ita ut dein natiuitate filiorum aliorumve descendentium hæc arrharum donatio non revocetur, aut aliquo modo restringatur; utpote quæ non omnino libera, sed remuneratoria, per quam jus sponsæ quaesitum. De cætero, an, ubi in certa quantitate determinata arrharum constitutio, valeat excedens illam quantitatem quantitas, vide apud Castrop. *l. c. §. 5. per totum.* Item à quo probandum contineri arrhas intra dictam quantitatem, vide apud eundem, §. 6.

Quæst. 39. Qui arrhas constituere, & promittere possint.

1. Resp. primò: Eas tam sponfus, quam ejus parentes & consanguinei, quin & quilibet extraneus nomine illius promittere potest. E contra tamen quandoque sponsa ejusque parentes, sponso constituere possunt arrhas in præmium nobilitatis & divitiarum excessus. Sanch. *L. 6. d. 29. n. 4.* Gutt. *l. c. n. 16.* Castrop. *l. c. §. 8. n. 1.*

2. Resp. secundò: Si minor carens curatore promittat seu donet arrhas de bonis immobilibus, vel mobilibus, quæ servando servari possunt, nulla est promissio aut donatio, nisi factâ sententiâ Judicis intercedente, Horum enim bonorum alienatio absque sententiâ & decreto Judicis inrerdicitur minoribus, *L. non solum l. prædia. c. de prædiis minorum.* Sanch. *l. c. d. 38. n. 37.* Castrop. *l. c. n. 2.* Verùm elapso quinquennio post ætatem 25. annorum ipso jure ratificatur, & confirmatur talis arrharum promissio & donatio, sicut si alienatur res immobiles titulo oneroso. Sanch. Castrop. *ll. cit. Bart. Bald. Salicet. & c.* id probantes ex *l. fin. c. si major factus alienat. factum sine decret. jud. ratam hab.* Si verò minor

25. Annorum arrhas ex rebus mobilibus, quæque servando servari nequeunt promitteret, vel donaret in ea quantitate, quam leges permittunt, valida erit donatio & promissio; quia fecit illud, quod quisque major & prudens fecisset. Sanch. num. 41. Castrop. l. c. Arg. l. non videtur. c. de in integ. restit. & licet ad hanc promissionem seu alienationem non requiratur Judicis decretum, requiritur tamen curatoris, si quam habet, auctoritas, alias nulla erit promissio vel donatio. Sanch. Castrop. LL. cit. Arg. l. 2. & l. mulier. c. de jure dot. & l. si curatorem. c. de in integ. restit. Valebit tamen & tunc, si minor eam juramento confirmet, jure sic disponente in Auth. Sacramenta impub. c. si adversus vendit. Sanch. n. 43.

3. Resp. tertio: Filius familias pubes inconsulto patre arrhas promittere potest de bonis, quorum ipse dominium & administrationem habet; nam, ut habetur in l. filius familias. ff. de A. O. filius familias ex omnibus causis tanquam pater familias obligatur, & ob id agi cum eo tanquam cum patre familias potest. Sanch. d. 39. n. 1. impubes verò etiam ex patris licentia arrhas nec dare nec promittere potest, uti nec ullum alium contractum celebrare, Castrop. l. c. citans Molin. tr. 2. d. 261. juxta §. pupillus. Inst. de inutil. stipulat. ubi: Sed qui in potestate parentis est impubes, ne anihore quidem patre obligatur. De cæterò etsi pubes adhuc ex bonis, quorum pater habet administrationem seu usufructum, non potest (de hac tamen potest. Molin. l. c. Sanch. cit. d. 39. n. 7.) promittere arrhas, ut deciditur l. fin. c. de bonis qua liber. ubi: filiis autem familias in iis duntaxat casibus, in quibus usufructus apud parentes constitutus est, donec parentes vivunt, nec de his rebus testari permittimus, neque citra voluntatem eorum, in quorum potestate sunt, ulla licentia eis concedenda, dominium rei ad illos pertinentis alienare, vel hypothecæ titulo dare vel pignori assignare. Quam verò bona filii familias computanda, ut constet, num arrhæ excedant quantitatem alicubi fortè à lege vel consuetudine taxatam, vide apud Castrop. l. c. num. 4. Illud hic notandum circa dicta hucusque de arrhis constituendis, promittentem eas, sive major, sive minor, sive juramento confirmaverit, sive non, obligatum non esse eas solvere, si dos promissa culpabiliter non solvatur, vel non solvatur integrè; quia promissio illa arrharum censetur esse facta in dotis remunerationem; idque etiam à principio arrhæ promissæ nullà factà dotis promissione; sed postmodum securà. Arrhæ siquidem semper promittuntur in dotis remunerationem, & retinentur; quasi in pignus & depositum dotis debentur & non solvuntur; & ita docent teste Castrop. Roland. à Valle tit. 1. conf. 10. an. 1. Mol. de just. Tom. 1. tr. 2. d. 431. Sanch. l. 6. d. 37. n. 1.

Quæst. 40. Qualiter hæ arrhæ acquirantur sponsæ.

1. Resp. primò: Arrhæ nullatenus acquiruntur sponsæ irrevocabiliter ante consummatum matrimonium; unde dissolutis sponsalibus, vel matrimonio ante consummationem per mortem vel ingressum in religionem, vel ob aliam causam sine culpa promittentis seu dantis, huic reddendæ sunt. Castrop. l. c. p. 8. num. 1. & plures alii apud illum. Sanch. l. c. d. 22. n. 8. si verò promittens vel donans in culpa fuit, cur matrimonium non fuerit consummatum, sponsa lucrabitur arrhas eo modo, ac si matrimonium consummatum esset; cum sponsi iniustitia impedire nequeat jus sponsæ obtentum.

R. P. Lenz. Jur. Can. Tomus IV.

2. Resp. secundò: Si verò intercesserit osculum, sponsa solus sponsalibus vel matrimonio non consummato (intellige, sine culpa promittentis vel dantis) secundum aliquos lucrabitur medietatem arrharum non interveniente sponsalitia largitate; hac verò interveniente, utriusque medietatem vel alterutrius, prout placuerit, lucrabitur. E contra tenent Sanch. cit. d. 38. n. 8. Gutt. c. 19. n. 94. sponsam non lucrari per osculum illud medietatem arrharum, sed solum sponsalitia largitatis, sive arrhæ intervenierint sive non. Tertio tenet Castrop. n. 5. per osculum lucrari sponsam medietatem omnium, quæ ab ipso sponso ipsi donata sunt, sive sint arrhæ, sive sponsalitia largitas absque ulla electione, consummato autem matrimonio lucrari integras arrhas vel sponsalitiã liberalitatem. Verùm quia hæc ab ipso aliisque illis AA. fundantur præcipuè in legibus Regni Hispaniæ, non lubet his diutius immorari.

Quæst. 41. qualiter uxor obtinens arrhas vel etiam sponsalitiã largitatem de iis disponere possit.

Resp. Si mulier non nubat alteri, posse eam æquè de arrhis & sponsalitia liberalitate ac de aliis bonis, quæ verè illius sunt, disponere, ait Castrop. l. c. p. 9. n. 1. Si verò transit ad secundas nuptias, & habet ex priore marito concedente arrhas filios, de iis liberè disponere non posse, sed necessariò eas reservate debere dictis filiis, secundum l. famina c. de secund. nupt. & Auth. ex testam. eod. tit. æqualiter inter eos dividendas, Auth. lucrum, eod. reservato sibi solo usufructu, communis habet sententia, ut videre est apud Molin. l. 1. de primog. c. 10. n. 62. Gutt. l. 2. q. 99. pract. 3. 18. in fine, Sanch. l. 6. d. 41. n. 3. eò quòd de bonis concessis à marito donatione (intellige libera & non onerosa) sive inter vivos, sive in testamento, nullatenus disponere valeat uxor transiens ad secundas nuptias, si filios habeat prioris mariti, sed ea debet reservare his filiis; arrhæ autem hæ non concedantur uxori titulo oneroso; sed lucrativo, nempe in præmium pudicitia per matrimonium amittendæ, & ad quam amittendam, cum obligetur matrimonio contracto, non censetur aliquod onus subire, ratione cujus dicantur titulo oneroso concedi, uti & in hoc, quòd de sponsalitia largitate disponere nequeat talis uxor, sed teneatur eam relinquere dictis filiis, reservato sibi solo usufructu, convenire omnes DD. ait Castrop. l. c. n. 2. qui tamen ipse n. 3. censet omnino contrarium de dictis arrhis, nempe competere uxori libetum dominium & dispositionem circa dictas arrhas, etiam si habeat filios ex priore marito, citato pro hac sententia Molin. Jesuita de just. tr. 2. d. 431. & c. quam etiam satis probabilem reputat, Sanch. d. 41. n. 2. quamque tenet Krimer in 4. decret. num. 1715. opposita omnino mori ratione; nempe quòd arrhæ non concedantur donatione liberali & munifica, sed potius quasi permutatione in compensationem pudicitia; nobilitatis, dotis; quòd & ex hoc confirmat, quòd arrhæ hæ plerumque in pactum deducantur, ita, ut eas concedens, etsi in contrahendo voluntarius & liber existerit, celebrato tamen hoc contractu, non liberè, sed ex obligatione donat. sæpe namque uxor, ut matrimonium contrahat, exigit, tot sibi arrhas concedi, alias non contractura, & sub ea conditione maritus arrhas ei concedit; quæ autem titulo oneroso conceduntur à marito uxori, non reservantur filiis mariti; sed de his tanquam de bonis propriis liberè disponere potest uxor. Confirmat idem exemplo dotis, quam concessam

D 2

uxori